

ת"פ 16253/01/21 - מדינת ישראל, ע"י משטרת ישראל, תביעות ירושלים נגד פלוני

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 16253-01-21 מדינת ישראל נ' פלוני

כבוד השופטת בכירה שרון לארי-בבלי	בפני
מדינת ישראל	בעניין:
ע"י משטרת ישראל	
תביעות ירושלים	
	נגד
פלוני	הנאשם
ע"י ב"כ עוה"ד מריד עומיר	

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע, לאחר שהודה במהלך ניהול ההוכחות, בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש - בן זוג, לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין).
2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן (תיקון מיום 19.10.22), ביום 18.4.18 הכה הנאשם את אשתו, גב' סהיר קוואסמי (להלן: המתלוננת) בפניה ואחז בחזקה בצווארה. כתוצאה ממעשיו נגרמו למתלוננת חבורה בעורף ונפיחות בפניה.
3. בעקבות עדותה של המתלוננת חזר בו הנאשם מכפירתו. האישום הראשון שעניינו תקיפה סתם נמחק, והוא הודה והורשע באישום השני כאמור.
4. הסניגור ויתר על קבלת תסקיר בעניינו של הנאשם, והנאשם נשלח אל הממונה על עבודות שירות על מנת שתיבחן האפשרות שירצה מאסר בדרך זו.

טיעוני הצדדים לעונש

5. **ב"כ המאשימה** ציינה את הערכים המוגנים וטענה לעניין ההחמרה הנדרשת בעבירות של אלימות כלפי נשים. עמוד 1

בטיעונים לעונש עתרה למתחם שנע בין 4 ל-9 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות, ולענישה נלווית. ב"כ המאשימה סברה שנוכח העדר עבר פלילי יש למקם את הנאשם ברף הנמוך של המתחם.

6. **ב"כ הנאשם** טען לחלוק הזמן ממועד ביצוע העבירות (כחמש שנים) ולעובדה שבני הזוג התגרשו זה מכבר. הנאשם משלם מזונות לגרושתו (המתלוננת) והוא תומך בה כלכלית. לדבריו מתחם העונש נע בין מאסר על תנאי ועד 3 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות. בענייננו, בקש ב"כ הנאשם למקם את הנאשם בתחתית המתחם ולגזור עליו מאסר על תנאי בלבד.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

7. כידוע, בקביעת מתחם העונש ההולם, בהתאם לעקרון ההלימה, יש להתחשב **בערך החברתי** שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

8. הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה נשוא כתב האישום הוא הגנה על שלומה הגופני, ביטחונה האישי ושלמות נפשה של המתלוננת.

9. בשנים האחרונות אלימות כלפי נשים הפכה מכת מדינה, והתוודענו לעוד ועוד מקרים בהם איבדו נשים את חייהן על ידי בני זוגן. כמות המקרים מעוררת בהלה של ממש. בשורה ארוכה מאוד של פסקי דין הודגשה החומרה היתרה הטמונה בעבירות המבוצעות בתא המשפחתי והצורך בענישה מחמירה בצדן. כך למשל, צוין כי "עבירות אלימות במשפחה הן תופעה נפסדת המהווה נגע רע בחברה, ועל רשויות החוק והמשפט לעשות כל שביכולתן כדי להביא למיגור תופעה זו" (רע"פ 1884/19 **שמריז נ' מדינת ישראל**, פס' 12 (פורסם בנבו, 14.03.19)).

10. לרוב, המדובר באלימות המתבצעת בחדרי חדרים, רחוק מן העין, באופן המקשה על גילוייה עד אשר אוזרת הנפגעת את האומץ להביא את מצוקתה לידיעת גורמי אכיפת החוק במטרה להביא לריפוי מצבה. ראו לעניין זה הדברים שהובאו על ידי כב' השופט אלרון:

"עבירות אלימות נגד בן זוג פוגעות בשלמות גופו של בן הזוג, בביטחונו, בכבודו ובשלמות חייו. יש לייחס לעבירות אלו חומרה יתירה, באשר ככלל הן מתרחשות בין כתלי הבית באופן הסמוי מן העין, תוך ניצול פערי כוחות פיזיים בין בני הזוג, ולעיתים תוך ניצול תלות כלכלית ורגשית של בן או בת הזוג" (רע"פ 2486/19 **נאטור נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 11.4.19), פס' 10).

11. לצד זאת, אין לחדד שלעיתים המדובר באירועי אלימות חד פעמיים, אשר הינם תולדה של רגעי לחץ ומשבר, ואשר אינם מאפיינים את חייהם המשותפים של בני הזוג. ברור שאין בכך כדי להפחית מחומרת המעשה. בהקשר זה ראוי לציין, שאלימות בתא המשפחתי לובשת צורות שונות. לעיתים, כלל אין המדובר באלימות פיזית, כי אם באלימות

נפשית בלתי פוסקת שנועדה להטיל אימה על הנפגעת באופן שוטף. במקרים אחרים, ייתכן ומדובר יהיה באלימות כלכלית, שנועדה למנוע את עצמאותה של הנפגעת באופן המחזק את התלות והצורך שלה בפוגע. כך או אחרת, בתי המשפט הדגישו את הצורך להילחם בתופעת האלימות במשפחה.

12. בחינת נסיבות ביצוע העבירה בעניינו מובילה למסקנה שהפגיעה בערך המוגן הינה ברף הבינוני-נמוך. דומה שהנזק הפיזי שנגרם למתלוננת איננו ברף הגבוה. הנאשם הכה את המתלוננת בפניה ולפת אותה בחזקה בצווארה וכתוצאה מכך נגרמו סימנים על עורה. עם זאת, ברור וידוע שלצד הנזק הפיזי, ניצב הנזק הנפשי והפגיעה בתחושת הערך העצמי של המתלוננת.

13. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מעלה שבעבירות בהן הורשע הנאשם, משיתים בתי המשפט מנעד רחב מאוד של עונשים הנע בין ענישה הצופה פני עתיד ועד מספר חודשי מאסר בפועל. כבר נפסק לא אחת שכל מעשה אלימות שונה בנסיבותיו ובחומרתו, באופן המשפיע על קביעת מתחם העונש ההולם. עוד יוזכר שמדיניות הענישה הנוהגת הינה אך אחד הגורמים בקביעת מתחם העונש ההולם (ראו והשוו, בשינויים המחייבים, ענישה ומתחמי עונש הולם במקרים הבאים: רע"פ 1536/20 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 01.03.20); רע"פ 1884/19 **שמריז נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 14.03.19); רע"פ 6464/18 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 14.10.18); רע"פ 3077/16 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 02.05.16); רע"פ 303/16 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 13.06.16); עפ"ג 41415-04-15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 23.08.15); ת"פ 32056-01-14 **מדינת ישראל נ' פלוני** (פורסם בנבו, 29.12.14)).

14. בנסיבות האמורות אני סבורה שמתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר, שיכול וירוצו בעבודות שירות, לבין 12 חודשי מאסר בפועל.

העונש המתאים

15. הלכה פסוקה קבעה שעל בתי המשפט מוטל תפקיד חשוב בהגנה על הנפגעות באמצעות ענישה מחמירה בעבירות של אלימות במשפחה. כך למשל, נפסק כי "בית משפט זה קבע, וחזר וקבע, כי עבירות אלימות נגד נשים במסגרת התא המשפחתי יזכו ליחס מחמיר [...]". החמרת הענישה במקרים אלה מייצגת את חשיבותו של הערך המוגן שמונח על הכף, והוא "לספק ביטחון לכל אישה ואישה בביתה, מקום מבצרה, בחיק משפחתה" (שם, שם) (ע"פ 6968/16 **אודי גרני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 22.05.18)).

16. זאת ועוד; לאחרונה ניכרת מגמת החמרה בעבירות המבוצעות במסגרת התא המשפחתי. מגמה זו נועדה, כאמור, לסייע במיגור התופעה, ולתת משקל משמעותי לשיקולי הרתעה. יודגש שהחמרה כאמור נכונה לכלל עבירות האלימות במשפחה - בין אם ברף הגבוה ובין אם ברף הנמוך - וברי שהדבר תלוי בנסיבותיו של כל מקרה ומקרה (לעניין הצורך בהחמרה בענישה בעבירות אלמ"ב ראו: רע"פ 1536/20 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 01.03.20), בפס' 7; רע"פ 149/19 **פפאשווילי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 10.01.19), בפס' 11; רע"פ 6464/18 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 14.10.18), בפס' 7; ע"פ 5307/17 **חלאג' נ' מדינת ישראל**).

(פורסם בנבו, 12.07.18); רע"פ 1884/19 שמריז נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 14.03.19).

17. למותר לציין שאין המדובר בהחמרה אוטומטית, וברור שהדבר יתקיים ברוח עקרון הברזל בדבר ענישה אינדיבידואלית. בנסיבות המקרה דנא, עולה שהנאשם נעדר עבר פלילי וזוהי לו הסתבכות ראשונה בפלילים. יתר על כן, עולה שהנאשם והמתלוננת התגרשו והם גרים כיו בנפרד, כאשר הנאשם תומך במתלוננת ובילדיהם כלכלית. נתונים אלה שצוינו לעיל מחזקים את הסברה שהנאשם נעדר דפוסים עברייניים ושמדובר בהתנהגות שלא תישנה. יש לקוות שאכן כך הדבר.

18. הנאשם כפר באשמה ובחר לנהל את משפטו עד שנשמעה עדותה של המתלוננת. ברור לכל שאין לזקוף לחובתו את ניהול ההליך. ניהול ההליך אינו מעלה ואינו מוריד בגזירת עונשו של נאשם. לנאשם זכות בסיסית ויסודית לעמוד על חפותו, ואין הדבר יכול לשמש שיקול עצמאי להחמרה בעונשו (ראו לעניין זה ס' 40(א)(6) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 וכן ראו למשל ע"פ 4597/13 אנטוניו פיצו נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 22.09.2014)). עם זאת, הוא איננו "יכול להנות ממשקל זהה של הקלה בגזר דינו כפי שנהנה זה אשר חסך את ניהול ההליך כולו והודה באשמתו מיד לאחר ביצוע העבירה" (ע"פ 7721/11 זובידאט נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 16.07.12)).

19. באיזון בין השיקולים השונים - בהם הצורך בהרתעה כללית בעבירות אלימות במשפחה מחד, ובהיעדר עבר פלילי ודפוסים עברייניים מאידך - לא מצאתי שניתן להסתפק בענישה צופה פני עתיד. עם זאת, אני סבורה שיש להימנע מהשתת עונש מאסר מאחורי סורג ובריח, ותחת זאת להשית על הנאשם עונש מאסר שירות בעבודות שירות. הגם שמדובר בנאשם הנעדר עבר פלילי, הרי שנדרשת ענישה מרתיעה ומחדדת גבולות אשר תבטא את שאט הנפש ממעשים כגון דא.

20. על כן, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. ארבעה חודשי מאסר, שירוצו בדרך של עבודות שירות. משחלף המועד לתחילת ריצוי כפי שנקבע ע"י הממונה - יקבע הממונה מועד חדש לתחילת ריצוי, שלא יהיה לפני חלוף 45 ימים מהיום.

ב. מאסר למשך 6 חודשים וזאת על תנאי למשך שלוש שנים, והתנאי שלא יעבור הנאשם עבירת אלימות, לרבות איומים.

ג. פיצוי למתלוננת, ע"ת 1, בסך 3,000 ₪. הנאשם יפקיד את הפיצוי במזכירות בית המשפט בחמישה תשלומים החל מיום 1.4.23. **ככל שקיים פיקדון בתיק - ישמש לסילוק הפיצוי. ככל שתיוותר יתרה - תושב לנאשם.**

מזכירות תשלח ההחלטה לממונה על עבודות שירות.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי כחוק.

ניתן היום, ח' אדר תשפ"ג, 01 מרץ 2023, בהעדר הצדדים.